

Datum	8. i 9. januar 2013.
Medij	Nezavisne novine
Naslov	Potrebna reorganizacija Elektroprivrede RS
Rubrika	Ekonomija
Strana	18-19
Link	http://www.nezavisne.com/posao/privreda/Darko-Lakic-Potrebna-reorganizacija-Elektroprivrede-RS-174551.html

Darko Lakić: Potrebna reorganizacija Elektroprivrede RS

Like 0

PREDRAG KLINCOV - 08.01.2013 09:54

Organizacija "Elektroprivrede RS" (ERS) kao holdinga sa 11 zavisnih preduzeća je neefikasna, zbog čega je potrebna njena promjena u pravcu stvaranja jedne do dvije snažne kompanije.

Smatra to Darko Lakić, direktor Društva za upravljanje Penzijskim rezervnim fondom (PREF) RS, drugog po veličini akcionara ERS i jednog od najvećih ovogodišnjih investitora u akcije tog preduzeća, ocjenjujući da bi se spajanjem preduzeća ERS koncentrisala značajnija finansijska sredstva i kadrovski resursi.

On, takođe, smatra da bi tržišno formiranje cijene struje dovelo do ekonomski održivijeg razvoja energetskog sektora i još većeg privlačenja stranih investicija u energetski sektor RS.

NN: Da li ste zadovoljni rezultatima poslovanja PREF-a?

LAKIĆ: Rezultati poslovanja PREF-a su svakako iznad očekivanja. Krajem decembra je Skupština PREF-a, na prijedlog Uprave i Nadzornog odbora, donijela odluku da se isplati dividenda Fondu PIO RS, koji je vlasnik PREF-a, u iznosu od 6,3 miliona KM, po osnovu dobiti iz 2011. Kao rezultat procesa restrukturiranja, na kraju 2012. godine, nakon isplate dividende Fondu PIO, PREF je imao više od 12 odsto imovine ili skoro 32 miliona KM u obveznicama i depozitima. Pritom, skoro četiri odsto imovine PREF-a ili više od 10 miliona KM imamo u bankarskim depozitima u RS. Pokazala se dobrom odluka što dobit nismo isplatili u martu prošle godine nakon što smo usvojili godišnje izvještaje, jer su od marta do decembra obveznice ratne štete u koje smo investirali u prosjeku imale rast od skoro 30 odsto.

NN: Koje hartije od vrijednosti na Banjalučkoj berzi su najinteresantnije za PREF?

LAKIĆ: PREF je u zadnjih godinu i po jedan od najvećih pojedinačnih institucionalnih investitora na Banjalučkoj berzi. Uglavnom ulažemo u obveznice RS emitovane po osnovu duga za ratnu štetu i staru deviznu štednju, te municipalne obveznice. Investirali smo i u akcije preduzeća iz sistema "Elektroprivrede RS" (ERS) i akcije "Banje Vrućice" iz Teslića. Zbog relativno male ponude akcija na berzi, u prethodnom periodu kupili smo akcije navedenih preduzeća u vrijednosti od oko 400.000 KM. Smatramo da akcije tih preduzeća imaju značajan potencijal i to je osnovni razlog što ih kupujemo. Cijene akcija preduzeća iz sistema ERS su zadnjeg dana trgovanja u 2012. u prosjeku oko 17 odsto od knjigovodstvene vrijednosti, dok su na razvijenim tržištima tržišne cijene na berzi za 50 odsto veće od knjigovodstvenih. Knjigovodstvena vrijednost 10 preduzeća iz sistema ERS je oko 3,3 milijarde KM, a trenutno njihova tržišna vrijednost iznosi oko 600 miliona KM, a u 2012. godini te cijene su na berzi u prosjeku imale pad od oko 14 odsto. Ipak mi i dalje smatramo da tu postoji potencijal za rast tržišne cijene.

NN: S obzirom da kupujete akcije ERS i da je PREF drugi po veličini akcionar tog holdinga, kako komentarišete rezultate poslovanja ERS i najavljene investicije u elektroenergetskom sektoru RS?

LAKIĆ: Mislim da najviše treba da budu zadovoljni građani i privreda u RS, jer imamo redovnu isporuku električne energije, sa gotovo najnižim cijenama u regionu. Dakle, imajući u vidu takvu cjenovnu politiku i veoma lošu hidrologiju u 2011. i 2012. godini, moramo biti više nego zadovoljni rezultatima poslovanja i najavljenim investicijama. Međutim, izmjena cjenovne politike i reorganizacija bi omogućile još bolje rezultate.

NN: Upravo se na nedavnoj konferenciji o razvoju energetskog sektora, održanoj u Tesliću, diskutovalo o cjenovnoj politici struje u RS. Kakvo je Vaše mišljenje o tome?

LAKIĆ: U potpunosti se slažem sa Goranom Granićem, direktorom Energetskog instituta iz Hrvatske, koji je učestvovao u izradi Strategije energetskog sektora RS, koji smatra da samo tržišno formiranje cijene energije dovodi do ekonomski održivog razvoja energetskog sektora i privlačenja stranih investicija. Drugim riječima, socijalnu politiku treba izmjestiti iz ERS u institucije koje se bave socijalnom politikom. Dakle, oni koji imaju mogućnosti treba da plaćaju cijenu energije koja omogućuje održiv razvoj tog sektora, dok se kroz socijalnu politiku treba omogućiti niža cijena energije za potrošače koji ne mogu platiti tržišnu cijenu.

NN: Na konferenciji ste govorili o mogućnostima reorganizacije ERS. Zbog čega to smatrate potrebnim?

LAKIĆ: I ranije sam isticao da bi akcionari preduzeća iz sistema ERS, pri čemu mislim i na RS kao većinskog akcionara i na manjinske akcionare, imali više koristi ukoliko bi se umjesto sadašnjeg načina organizovanja sa holdingom i 11 zavisnih preduzeća, uspostavila organizaciona struktura sa jednim ili dva privredna društva, gdje bi jedno preduzeće činili proizvođači, a drugo distributeri električne energije. Sadašnja zavisna preduzeća bi mogla da egzistiraju na nivou profitnih centara ili poslovnih jedinica. Danas imamo 12 uprava, isto toliko nadzornih odbora, skupština, internih revizora, spoljnih revizora itd., što proces donošenja odluka i cjelokupno poslovanje čini skupljim i manje efikasnim. Koncept holdinga i zavisnih preduzeća je imao smisla prije nekoliko godina kada je uspostavljena ta struktura kako bi se koordinisale sve aktivnosti u okviru ERS, ali mislim da je vrijeme za reorganizaciju. Spajanjem tih preduzeća u jedno ili dva preduzeća bi se koncentrisala značajnija finansijska sredstva. Takođe, preduzeće koje bi obuhvatilo sve proizvođače električne energije bi se, pored Banjalučke berze, moglo listirati na berzi u Varšavi ili Londonu, što bi dalo mogućnost da se kompanija dokapitalizuje.

NN: Da li dokapitalizacija znači i privatizaciju ERS?

LAKIĆ: Treba analizirati mogućnost dokapitalizacije ERS od strane respektabilne međunarodne finansijske institucije, s tim što, u cilju očuvanja energetske nezavisnosti i suvereniteta, RS mora sačuvati većinski paket od 51 odsto. Dokapitalizacijom bi se prikupila značajna finansijska sredstva, stvorili bi se dodatni preduslovi za pristup povoljnijem zaduživanju, i uz efekte reorganizacije i izmjene cjenovne politike o kojima sam govorio ERS bi bila efikasnija kompanija sa značajno većim profitom, što bi joj omogućilo da samostalno realizuje i najveće investicije u izgradnju novih proizvodnih kapaciteta.